

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Capvt III. De vestibus Sacerdotalibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

eiusmodi, vel olivarum frondes, quis est qui pedibus in terra proteri, cum scrupulo culpæ, putat? Similiter igitur putandum est de Candelis, & propter paritatem rationis, de Aqua, Incensoque benedictis, & similibus. Atque ratio horum omnium est, iam dicta, quia non cum tanto rigore, in his modicis benedictionibus agitur, vel agi intenditur ab Ecclesia.

§. I V. *Ufus prophanorum ad Sacra.*

E Contra prophanas vestes, vasaque, licet sit applicare ipsis Sacris, & Sacrificio; Dico licere, live mutata forma, siue eadem forma remanente, si sic apta sint ad usum Sacrum. Ita Suarez *ibidem*, §. *sed quæretur* & Castrop. *Tom. 3. tr. 8. d. 2. p. 6. n. 25*. Licet v.g. ex veste ferica muliebris, formare planetam Sacerdotis, & linteolum vulgare convertere in Corporale, vel Purificatorium semper intelligendo, ut, ubi requiritur benedictio, vel consecratio, ea adhibeatur. Ratio huius doctrinæ est, quia in huiusmodi applicatione non apparet specialis indecentia, & ex alia parte, nulla adest (ut expendit ibidem Suarez) prohibitio. Immo non vulgares modo domus, sed etiam Idolorum templa in Sacras Basilicas fuisse conversas, atque ad hoc fieri exemplum pro cæteris rebus, passim testantur historiae.

2. Ad argumentum in contrarium quod hic solet adduci, ex privilegiis quæ ad hoc conceduntur à sancta Sede, respondetur, sicuti in simili responsum est. §. 1. n. 1. *fine*. De Mappa profana, an assumi possit ad Sacrum; & deinde reddi ad usum pristinum, vide infra c. 5. §. 2. n. 3.

C A P V T III.

De Vestibus Sacerdotalibus.

§. I. *Quibus, & quot vestibus indiget Sacerdos ad Sacrificandum.*

P Ræter habitum, quem sacerdos honestum, & quidem usque ad talos esse decentia, habere oportet, sex Sacris vestibus eget, ut ritè Sacrificet: Amictu, Alba, Cingulo, Manipulo, Stola, Casula, seu Planetæ. Præter Amictum, & Albam, quæ ex lino vel cannabe contexta esse debent ex Azor. *p. 1. l. 10. cap. 28. quæst. 8.* (an possit ex Gossipio dicam infra, cap. 5. §. 3. num. 3.) cæteræ quatuor sint ex quacumque decenti materia quod pretiosior est eò melior. Sic Suarez, *de Sacram. d. 81. scilicet 2. §. 2. est observandum*. Colorum diversitas in diversis Missis non est de Præcepto, sed de convenientia. Cave autem ne prædictæ Vestes sint valde attritæ, sicut, ne reliqua sacra suppellex sit valde immunda, peccaretur enim mortaliter, ex Suarez *de Sacram. d. 81. scilicet 6. §. ultima pars*, si enormiter esset talis: id quod reverentia Christo Domino debita persuadet. Nota tamen illud (enormiter) difficulter enim ex Suar. *ibidem* ex hoc capite nisi vere desipiens sis in mortalem culpam incidere tibi contingeret. Audi insuper Layman. *lib. 5. tr. 5. c. 6. num. 15*. te aliquando excusantem. Interdum, inquit, Sacerdos subditus, si superiorem, ut vasa mundari, vel munda servari curat, admonuerit, nihilque effecerit, excusatur, propter Sacrificandi necessitatem.

2. Post usus esse Stolum pro Cingulo, Manipulum longum pro Stola, Stolum pro Manipulo, quia hæc perinde se habent, docent aliqui probabiliter cum S. *Missæ n. 9.*

3. Sed quid, si quis, aliqua ex his vestibus carens sacrificet; Respondeo. Ex genere suo peccat mortaliter, quia contra præceptum grave, & ita ab Ecclesia receptum, delinquit. Ita Fagund. *Eccles. præcep. lib. 3. c. 23. n. 15*. Dico [ex genere suo] nam propter parvitatem materiæ excusaretur à mortali, ut v. g. si Cingulum non adhiberet. Quidquid neget Filliuc. *tom. 1. tr. 5. num. 150*,

cur enim hic, ut fere in aliis materiis, hæc parva noscenda non sit? Imò in hac de qua agimus, materia, excusari etiam à veniali ob casum fortis, probabile est; quia necessitas videtur suffragari, qui omittit rem ex se leve.

4. Gradus vero necessitatis non est hic valde accipiendus. Quare necessitas audiendi, & voluntatis tentationem, & eo remedio supercedendi, Sacerdoti non diviti opportunitas elemosinæ, perque in prædicta parvitate, etiam à venialitate excusabit. Ita Diana *p. 2. tract. 14. res. 88. n. 5*.

5. Hinc fit, ut quamvis deficiente aliqua ex maioribus, v. g. Alba, Casula, &c. deobligando, vel audiendo Sacro, in die præcepti, quæceptum non obligat, nisi quando Missa habetur modo potest, non deobligatur tamen, deficiente ex minoribus, quia tunc, ut dictum est, potest etiam. Quamvis si deobligari etiam tunc velis, possis tibi sequi opinionem contrariam, quod solent (deficiente aliqua ex minoribus) licet Missam habere licite quis sine aliqua ex his maioribus vestibus, sine omnibus sacrificare, ut mortem v. g. vel gladium evitet?

6. Sed quid in maiori gradu necessitatis, possit licite quis sine aliqua ex his maioribus vestibus, sine omnibus sacrificare, ut mortem v. g. vel gladium evitet?

Respondeo. Si metus incutitur in contemptum religionis, certum est, quamlibet, etiam levissimam, tere, esse mortale. At, si sit in alium indifferenter, v. g. ad hoc, ut alij interfint Sacro: tunc ex generali, quod præcepta humana non obligant cum tantum dispendio, non esse peccatum, etiam gravissimum, si omittit, probabiliter nonnulli docent cum v. g. *in man. cap. 1. §. num. 84. Hurtad. de Sacr. diff. 21. c. 10* nonnulli negent cum Suarez *de Sacram. d. 81. scilicet 2. §. 2. Secundo dicendum*, quia non potest accedere in Sacrificij irreverentiam, Sed alij probabiliter distinguunt, asseruntque sine aliqua ex gravissimis, dicto metu inculso ob finem indifferenter, potest que peccato celebrari; sine omnibus, nequaquam tamen, *præc. Eccles. 1. lib. 4. cap. 23*. Favetque Suar. *de Sacram. item Marchin. tr. 3. p. 5. cap. 14. n. 5*. Ratio est, quia in omnibus non evitabis scandalum, & irreverentiam magis sine aliqua dumtaxat, evitari posse probabiliter non est.

§. II. *De Benedictione Vestium Sacerdotalium.*

Idem est, uti Vestibus non benedictis, ac nullis. Ita Fagund. *1. Eccles. præcep. lib. 3. c. 23. n. 17*. Suar. Unde, quæ modò dicta sunt de parvitate paræ, & in casu necessitatis, hic pari modo sunt agenda.

2. Vnam limitationem addo dictis num. 6. V. enim gravioris mali metum requirit, qui l. cit. hoc Sacrum sine vestibus Sacerdotalibus, modo ibidem dicto, quam cum illis, nondum benedictis. Ratio est, quia maioris scandali, maiorisque irreverentie periculum est illo, quam, hoc modo: quis enim non magis scandalizetur, si videat Sacerdotem in vestibus communibus celebrantem, quam si videat eundem, celebrantem in vestibus Sacerdotalibus, licet non benedictis? Idem dic de irreverentia.

3. Illud denique adverte, non debere esse illud in inquirendo, an vestes, aliaque Sacrificij instrumenta sint benedicta, nisi aliqua particularis ratio ostendat, Quare rectè Soto apud Azor. *p. 1. lib. 10. c. 27. n. 1* notat, quando hæc rei divinæ inservierunt de more, quando offeruntur à paroco, nihil esse inquirendum.

Debet ergo hæc vestes esse benedictæ minimum, primo ab Episcopo, vel secundo, ab habente privilegium ea benedicendi; vel tertio in probabili opinione ab ipsomet Sacrificio.

De hoc tertio dixi supra cap. 1. §. 4. n. 4. De primo & secundo, est hic aliquid explicandum.

Facile Episcoporum benedicendi Sacras Vestes.

4. In hac Episcoporum potestate non est valde improbandum: solum id adverte: adesse, merito, Sacrae Congregationis declarationem, Episcopum non posse hanc potestatem Sacras vestes, aliaque similia benedicendi delegare simplici Sacerdoti. Sic Possivinus de officio curati cap. 2. de Sacrificiis. 37. & alij apud Gavanto in Rub. Miss. p. 4. tit. 16. n. 23. Ratio est, quia hæc potestas non pertinet ad jurisdictionem, sed potius rectoris Episcopi, qui est consecratus. Atque hinc fit, quod neque potest eam delegare suo Vicario, quia is potest, quod non sit Prælati, in hoc venit nomine Sacerdotis simplicis.

De Privilegio Mendicantium Sacras Vestes benedicendi.

1. Primum Privilegium concessum est ab Innocentio VIII. viva vocis oraculo, Congregationi Sanctæ Justini de Padua, & consequenter Mendicantibus, & participantibus cum illis, quo Abbates, & Priores principum regum habentes, unde, & Præpositi, & Rectores, & Guardiani, simulque Superiores, possunt benedicere Corporalia, vestimenta, ceteraque ornamenta Ecclesiæ, & ad eorum divinum pertinentia, & tam siæ Eccl. siæ, quam etiam undecumque delata. Ita in Compend. privileg. Sæc. Jasn. V. Benedicere, §. 3.

Hoc privilegium, quoniam viva vocis oraculo concessum sit ab Innocentio VIII concessum est etiam per Bullam à Leone X. Fratribus Minoribus: (& consequenter participantibus) quamvis pro suo usu tantum. Apud Bullar. Ratiq. Bulla 6. Leonis X.

6. Secundum, de hac re, privilegium est Sixti IV. qui concessit, quod omnes Fratres Minorum (& consequenter participantibus cum illis) possunt benedicere paramenta Altaris, Missalia, & indumenta exceptis Corporalibus dumtaxat Portell. in dub. Reg. V. Benedicere, in addit. n. 3.

Nota, hoc privilegium esse pro religiosis Sacerdotibus, etiam non Superioribus, illud dictum, n. 5. solum pro Superioribus.

Nota insuper cum Portella ibidem, ipsis Minoribus esse hoc ipsum restrictum in dicto capitulo Meclinsensi, ut soli provinciales, Custodes, & Guardiani possint. Adde tamen idem hanc concessionem, ut jacet, esse in usu quod partes Dominicanos.

7. Petes, Suntne hodie universaliter restricta hæc duo privilegia à Sacra Rituum Congregatione, ut solum Regularibus pro suis usibus, non vero pro usu externorum, possint illa benedicere? Respondeo. Aliqui cum Gavanto in Rub. Miss. part. 4. tract. 19. n. 12. Lezana v. Altare, num. 1. docent esse restricta; negant alij cum March. de ord. 3. p. 1. c. 11. num. 3. Tambur. de jur. Abbat. tract. 1. d. 93. 4. cum quibus sentio. Ratio est, quia constat de privilegio, non vero de ejus revocatione. Quare, præter Superiores Societatis, quibus restrictum est privilegium, solum pro proprio usu, ut habetur in Comp. Privileg. Soc. Jesu v. Benedicere, §. 3. & præter Minores, quibus etiam restrictum est pro suo usu in prædicto c. Meclinsensi, alij poterunt, undecumque illa afferantur, si ipsis limitatum sit à suis Generalibus non fuerit.

De his vide nonnulla peculiariter pro nostris ex Societate, præsertim pro Rectoribus Seminariarum apud Delugo lib. 1. resp. m. d. 39.

§ III. Quandonam vestes Sacra amittant benedictionem?

Amittunt, quando sunt ineptæ ad usum Sacrificij, ineptæ autem sunt, statim atque perdunt figuram, si quia benedictæ fuerunt. Ita Hurtad. de sacrificiis d. 1. §. 1. alique. Unde si Manica Albæ separaretur ab ipsa Albâ, recederet benedictio, quia sic ineptæ evasit

Part II.

ad Sacrificij usum. Quod si Albâ sit ejusmodi, ut ejus manica globulis, vel funiculis ipsi adnectantur, ut etiam Planeta, si ejus pars anterior resticulis cum int. riori connectatur; certe per disjunctionem, quando iterum ad usum unietur, non amittet benedictionem. Sic Delugo disp. de Euchar. d. 20. sect. 4. num. 93. & 99 Ratio est, quia, ut supra cap. 1. §. 5. num. 2. de Calice tornatili diximus, remanet eadem vestis.

Quadam propria de Cingulo.

2. Si Cingulum rumptur in duas, v. g. partes amittit benedictionem? Respondeo cum Delugo ibidem. Si remanet utraque pars apta ad cingendum non amittit, ut constat ex dictis num. 1. & ex dicendis infra cap. 5. §. 1. num. 2. de Ara consecrata. Si solum una pars apta remanet, hæc sola propter eandem rationem, benedicta remanebit: poterit tamen pars non apta huic annexi, nam tunc accessorium sequetur principale, & sic totum erit benedictum, sicut contingit, quando, vestibus attutis, pars aliqua ad eas reficiendas assumitur. Si denique neutra pars remanet apta ad cingendum, neutra benedictionem servabit, cum utraque inepta sit ad usum Sacrificij. Sic Delugo ibidem, & Hurtad. de sacrificiis d. 4. diff. 1. alique.

3. Dices Sicut Albâ, & Planeta resticulis conjungibiles, ad instar Calicis tornatilis, non amittunt benedictionem, ita nec dictæ cinguli partes, quæ, facto nodo, facile conjungi possunt, amittunt.

Respondeo, in Albâ, Planeta, & Calice dictis, benedictio data est, sub illo modo partium separabilium, & iterum conjungibilium, unde, partibus separatis, veluti suspenditur usus benedictionis, non amittitur benedictio: at in cingulo quod non fuit, sub illo modo benedictum, dicere idem, nequaquam possumus.

4. Scio, quod aliqui apud Dianam p. 2. tract. 14. ref. 57. & p. 5. tract. 13. ref. 93. propter magnam facilitatem, qua facto nodo, conjungi hæc cinguli partes possunt, tenent non indigere nova benedictione, quæ certè opinio, saltem propter auctoritatem, extrinsecam Doctorum, non est improbabilis. Nota autem, Dianam d. p. 2. tract. 14. ref. 57. inter hos numerare Egidium Coninch. qui tamen pro hac opinione non stat, eam enim, non tanquam suam, Egidius, sed tanquam Emmanuelis Sæ, profert. Immo contra Egidium puto, quod neque id Emmanuel dicit. Audi breviter utrumque. Si cingulum (ait Coninch. de Sacram. quest. 83. art. 3. d. 3. num. 251.) ita frangatur, ut neutra pars sufficiat ad cingendum Sacerdotem, amittit benedictionem. Secus si longior pars sufficiat ad cingendum. Aliqui tamen putant, etiam in prima fractione, licere partibus simul nexis uti. ita Emmanuel Sæ v. Missa num. 22. Hæc Coninch. Audi Emmanuel Sæ v. Missa num. 22. Cingulum, ait, fractum potest necti si pars altera non sufficit. Hæc Sæ. Vides? Si pars altera non sufficit, ait, (quæ est doctrina à nobis allata num. 1.) non vero, si neutra pars sufficit, de quo hic est questio.

Quadam propria de Stola vel Casula.

Si Stola, vel Casula duplicata, fiant, facili separatione, duæ, quarum utraque sit apta ad Sacrificium, amittunt benedictionem? Dico, non amittere, quia illæ vestes sunt totaliter benedictæ, & separatæ, remanent aptæ ad Sacrificium sub eadem forma, sub qua fuerunt benedictæ. Confirmetur ex cingulo, cujus, fractæ duæ partes, aptæ ad cingendum, ambæ retinent benedictionem.

6. Illud certè approbare non possum, quod aliqui Planetam non benedictam assuunt Planetæ benedictæ, & sic celebrant; nimirum, prætextu, quod illa non benedicta, jam ipso Sacrificio, juxta supradicta cap. 1. §. 5. num. 2. benedicatur, possint iterum dissuere, & Planeta assuta tanquam benedicta frui. Hoc, inquam non approbo cum Possivino de officio curati cap. 1. de sacrificio, n. 3. & Gavanto in Rub. Miss. p. 4. tom. 9. num. 21.

I 3. qui

